

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kü-
 lendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-
 járási és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Özv. Koczik Pálné.

Szomorú gyász hírt hozott szombaton a táviró.
 A zombori társadalomnak egyik első ur-
 asszonya: özv. Koczik Pálné szül. Schweighofer
 Erzsébet szombaton délután Bécsben örökre lezárta
 a szemét.

Halála társadalmunknak mély gyásza, hisz
 a megboldogult, áldásos életének a közjóban való
 eltöltésével és az emberszereteten való szolgál-
 atával megérdemli mindenek igaz részvétét.

Áldott, nemes jó szíve megszünt dobogni
 örökre, nagy veszteségére a társadalomnak, nagy
 fájdalmára, bánatára az árvák és szegényeknek.
 Az ő neve a jótékony fogalma volt nálunk
 hosszú éveken keresztül és az emberszeretet
 illatos virágai nyíltak utja nyomán.

Hálával, tisztelettel és elismeréssel volt adósa
 mindenkori nemcsak a társadalom, mely lelkes
 tanuja volt önfeláldozó emberszeretetének és jó-
 tékonyságának, de maga a város is, ennek a szelíd
 asszonynak, a ki örök álomra szenderült és része
 volt neki az ő szép, nemes életében, mindazon
 magasztalásban és becsülésben, a mit a legigazibb
 honleányi erények jutalmául egy város közönsége
 nyújthat.

Ritka asszonyi jellem volt, a régi nagy-
 asszonyok nemesen puritán fájából. Oly női eré-
 nyekben tündöklött, a melyek a legkiválóbb hon-
 leányok tulajdona.

Élete ragyogó példája: az igaz magyar nőnek.
 A nő élete a boldogsággal kezdődik. Az ő
 életét csak rövid időn át ragyogta be a boldogság
 verőfénye. Évtizedek előtt ragadta el tőle a ke-
 gyetlen halál azokat, a kiket legjobban szeretett.
 Nemes lelkű, fenkölt gondolkozású férjét és egyet-
 len fiát.

Koczik Pál közéletünk kiváló oszlopa, előkelő
 vezéralakja volt városunknak abban az időben,
 a mikor észak hideg telébe dőlt le verőfényes
 nemzeti tavaszunk. Szomorú idők voltak ezek.
 Sötétség lepte el az egész országot, a hazasze-
 retet csak titokban élt és a jobb jövődjé eljöv-
 telébe vetett remény halvány mécsként pislogott
 a sötét éjszakában.

Még vannak városunkban élő tanui ama
 szomorú napoknak. Ezek el tudják mondani azokat
 a kitaró hazafias küzdelmeket, a melyek nem a
 nyilvánosság, hanem a szűk családi körökben
 vívattak és melyeknek jelszava volt: a haza
 szabadsága!

Zárt családi körökben folyt a nagy titkos
 munka a szent célért. Ily gőcpontja volt e város
 magyarságának a Koczik-ház.

Sok nemes és nagy eszme érlelődött meg e
 ház körében hasznára az ébredni kezdő magyar
 hazafias szellemnek. Itt alapították meg a zombori
 első magyar dalárdát is.

A ház ragyogó szépségű, áldott lelkű nagy-
 asszonya lelkes honleányi buzgósággal vett a
 küzdelmekben részt. Külső viseletében is meg-
 mutatta, hogy magyar nő. Lelkesedett a szépért
 és nemesért. Ő hímte a magyar dalárda zászlóját,
 a mely még ma is a kaszinói dalárdának drága
 ereklyéje. Családi körének őrangyala, nemtője volt.

Önfeláldozó, szerető édes anyja volt. Az ég
 kegyelme egy fiu gyermekkel áldotta meg boldog
 frigyüket.

Az igaz édes anyai szív szent szeretetével
 nevelte fiát. Az ifjában volt a szülők minden
 öröme és ekkor ragyogott házuk szentélye felett
 a boldogság napja sugárzó fényével.

De fájdalom, az ifjut tavasz korában ragadta
 el a halál és nemsokára rá élete társa, férje is
 elhunyt.

Mélységes gyász, gyötrő fájdalom, szörnyű
 bánat költözött szívébe. Lehullott a nap és sötét
 lett a világ. Csöndes visszavonultságban szereteti
 emlékének élt.

Elköltözött szereteteit gyászolta és igaz hitvesi
 hűséggel őrizte meg az özvegyi fátyolt. Előkelő
 társadalmi és kedvező vagyoni helyzete szerep-
 lése predestinálták ugyan, de ő mély gyászában
 lemondott az élet örömeiről.

Az emberszeretet fenséges érzelmének oltárát
 építte fel és ott áldozott jóságos szívének minden
 dobogásával, fenkölt lelkének minden gondolatával.
 Az elhagyottak, a szerencsétlenek, az árvák, a
 szegények gyámola, őrangyala lett.

Szíve, lelke a sors csapásaiért vigaszt
 keresett és talált az emberszereteten, az önzetlen
 jótékonyágban. Visszavonulva, csöndben, a nyil-
 vánosságot kizárva évek hosszú során át, számtalan

szegénynek és árvának törölte le a kegyetlen
 sorstól fakasztott keserű könyeit. Jótévő anygala,
 nemtője lett a szegényeknek. Áldott jó szíve
 sugallatát követte mindig, mindenkor és mindenütt
 a világ Megváltója által hirdetett égi íge, az
 emberszeretetet vezérelte és az íge nemes tetteiben
 testet öltött.

Csak nagyon kevesen tudták és ismerték
 folytonos és szakadatlan jótéteményeit, de annál
 többen magasztalták, áldották jó szívét.

Neve egyszerre ismertté lett országszerte.
 Néhány év előtt fejedelmi adomány tette le és
 bizott Zombor város kezelésére. Százezer forintot
 adományozott egy Zombor városában felállítandó
 árvaházra.

Jóságos szívének áldott intencióját tanusítja,
 hogy az árvaházban vallás- és nemzetiségi különb-
 ség nélkül találják fel mindazok a szegény sors-
 üldözött árvák az édes szülő ápoló, nevelő, vezető
 kezét, melytől a kegyetlen sors megfosztotta őket.

E város nagynevű jótévedje lett e fejedelmi
 alapítványával és a hála igaz érzelmeivel hódolt
 neki mindenkor városunk közönsége. A jóság
 angyalát tisztelte benne és a hálának megnyilat-
 kozása végtelenül jól esett sokat szenvedett szí-
 vének. Élete oly sok fájdalmas emlékének lelkén
 borongó árnyát e város közönségének osztatlan
 tisztelete, közbecsülése, mint a nap sugara a felhőt
 elűzte.

E magasztos, fenséges tettével írta be nevét
 Zombor város évkönyveibe. Neve örökké élni fog
 és még késő utódok ajkán is áldó hálaima száll
 fel az ég és föld mindenható urához, a kinek
 végtelen kegyelme őt nekünk adta.

Az emberi szív Isten sugallta fenséges érzelme
 az emberszeretet dicsőséges példányképe volt, a
 kit ezrek és ezrek hálája glóriával ragyog körül.

Azért meg kell hajolni az ő koporsója előtt
 a szeretet, a hála és az igaz részvét melegeivel,
 mert az a fehér haju matróna, ki ime most elköl-
 tözött a mi sorunkból, egész életében mindig az
 emberszeretetet szolgálta és jótékonyágnak áldozta
 szívét, lelkét — mindenét.

Jóságos aranyszíve, élete példája, dicső em-
 lékezete élni fog örökké az idők végtelenségéig!
 Áldás emlékére!

A „BÁCSKA“ tárcája.

Felmondás.

(Heine.)

A szép május havában
 A szerelem fakad,
 Egymásnak akkor adjuk
 A búcsúcsókokat.

A szép május havában
 Lejár a bérletünk,
 Felmondtuk ezt a fészket,
 Nem kell tovább nekünk.

A szép május havában
 Hajlékom elhagyod,
 Mert addig a szerelmed
 S a pénzem elfogyott.

Pataj Sándor.

TUNISI ÉLMÉNYEIM.

Írta: Latniovits Géza.

(Végső.)

Tervebe vettünk még néhány kirándulást, a többi
 közt a Tunis közelében fekvő Hammam Life kénas
 fürdőt, melynek vize kitűnő gyógyhatással bír; messze
 vidékről zarándokolnak a híres forrásokhoz. Továbbá
 óhajtottuk volna megtekinteni az arabok igen régi és
 szent birben álló városát Kairouant, melyet még a 670-ik
 évben Kr. u. alapított Okbaben Nassi. Itt van a rend-
 kívül nevezetes mecset, mely a mohamedánok előtt ki-
 váló tiszteletben részesül.

Sajnos azonban a folyton tartó szakadó eső mind-
 ezen tervek kivételében megátólt, sőt semmi kilátás
 sem lehetett, hogy az egyhamar megszűnjék, beállván
 az esős időszak. Így tehát nem maradt más hátra, mint
 csomagolni és a legközelebbi hajóval kedvezőbb éghajlat
 alá vándorolni. A személyszállító gőzhajók igen gyéren
 közlekednek, így tehát még négy napot kellé várunk,

amikor is a „Navigation Miste“ „Felix Tonache“ nevű
 hajónk végre Marseillebe utazhattunk.

A négy napot azonban nem töltém tétlenül, hanem
 ez idő alatt alaposan tájékozást szereztem Tunis éghaj-
 lati, természeti és kereskedelmi viszonyai felől.

Miudezekekről igyekezni fogok röviden hű képet
 nyújtani, mert az ország alapos megismeréséhez ezen
 adatok elkerülhetetlenül szükségesek.

Az éghajlati viszonyok felette kedvezők, mert több-
 nyire mérsékelt és száraz idő az uralkodó, kivéve a
 január-február hónapokat, midőn beáll az esős évszak.
 Tunis magas hegységeiben nem ritka a hó és fagy.

Nagy kiterjedésű datolya-pálmaerdők terülnek el
 az ország belsejében; kitűnő minőségűknél fogva igen
 keresett kiviteli cikket képeznek. De nemcsak a datolya-
 palma, hanem az olajfák is szép hasznos hajtának a
 lakosságnak. Abban az időben, midőn ott jártam, 12
 millió kilogrammot tett ki az oliva termelés, ennek jó
 része külföldre került.

Igen tekintélyes mennyiségben termelik a szőlőt
 is, mely itt korán ér és kitűnő minőségű. Koraérésénél
 fogva élénk keresletnek örvend és nagy mennyiségben
 szállítják Franciaországba. Jelenleg körülbelül 10,000
 hektárnyi terület van szőlővel beültetve.

Nagy területet foglalnak el a parafatölgy erdők,
 különösen Tunis északi részén fordul elő nagy mennyi-
 ségben.

A gabonaművek közül leginkább termelik a búzát,
 melyből évenként nagyobb mennyiség kerül exportra;
 azután az árpat.

A tengerpartokon számos arab családnak ad ke-
 nyérkeresetet a szivacsbalaszat. Gyakorlott és ügyes
 buvárok lévén, minden nagyobb megerőltetés nélkül úzik
 ezen foglalkozást.

A népesség itt sokkal sűrűbb, mint Algeriában,
 mivel ott egy négyzetkilométerre csak 6 lélek, míg Tu-
 nisban 15. Az arab különben igen gyéren szaporodik,
 de a statisztikusok Tunisban azon örvendetes jelenséget
 észlelik, hogy itt a szaporodás évről-évre emelkedik.

Volt alkalmam francia tisztekkel beszélgetni, kik
 Tunis vidékeit alaposan ismerik. Állítanak szerint az
 ország belsejében itt-ott még előfordul az oroszlan és
 párdúc; azonban az utolsó időben szemmel láthatólag

megy, minél jobban balad a civilizáció, azután erősen
 pusztítják is őket. Szegénynek tartja a francia tiszte, ha
 Tunisban állomásozván néhány évig, nem tud beszámolni
 egy oroszlan vagy párdúc bőréről.

A hiénák és sakalok azonban nagy számmal for-
 dulnak elő.

A vadászatok ezekre igen könnyű és közönséges,
 nekünk is lett volna alkalmunk, de a meghívást nem
 vettük igénybe, mert időnk ki volt mérve, azután Egy-
 ptomban eleget vadásztunk az e fajta vadra.

A gazellák Tunis majd minden vidékén otthonosak.
 E szép és okos állat vadászata nem oly könnyű, mivel
 rendkívül óvatos, csak igen nehezen közelíthető meg.
 A bennszülöttek nagyobb sikerrel vadásznak rájuk, mint
 az európaiak, őket inkább bevárják. Pedig igen keresett
 vad, mivel hús felette ízletes.

Tunisban az egészségi viszonyok rendkívül ke-
 vezők, járvány alig fordul elő, mi különösen a kitűnő
 éghajlatnak tudható be.

Magában Tunis városban azelőtt az ivóvíz hiánya
 nagy bajokat okozott, de a franciák az utolsó időben
 segítettek rajta. Óriási pénzáldozatokkal forrásvizet ve-
 zettek a városba a 96 kilométernyire fekvő Zagranából.
 Azóta az egészségi viszonyok lényegesen javultak. A
 vízvezeték magában véve is mestermű, érdemes a meg-
 tekintésre.

A víz még a legnagyobb forrásokban sem apad ki.

Amint tapasztaltam, a nép nem zugolódik a francia
 uralom ellen, még eddig kiemeltelen bűnnek vették,
 adókkal nem terhelik súlyosan. Hogy csak egy példát
 hozzak fel a többi közül, csakis azon föld van csekély
 adóval megterhelve, amely tényleg bevettetik, az ugar
 adómentes.

Tunis déli részében igen sok a teljesen haszna-
 veltetlen és terméketlen terület.

Ezen is iparkodnak a franciák javítani, amennyi-
 ben több ponton artézi kutat fúrtak és meglepő sikerrel,
 mert csekély mélységben már vizre akadnak.

Ezáltal több oázist teremtettek, sőt a sikeren fel-
 buzdulva, folytatni akarják a megkezdett művet és ha
 a buzgalom nem lankad, idővel virágzó vidéket terem-
 tenek a sivatár területből.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága f. hó 23-án tartotta meg rendes közgyűlését.
Báró Vojnits István dr. főispán a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésével Gyurisits főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Gallé aljegyzőt bízta meg. Mielőtt a tárgysorozat megkezdődne, meleg szavakban emlékezik meg a város tegnap elhunyt nagyszívű jótévőjéről, öv. Koczik Pálnéről, ki a város árváinak és szegényeinek felségélyezésére 100,000 frtos alapítványt tett. Indítványára a közgyűlés határozatilag kimondja, hogy részvételen jegyzőkönyvileg ad kifejezést, a város közönsége nevében gyászjelentést ad ki, a megboldogult ravatalára koszorút helyez és a temetésen testileg vesz részt.

Ezután a polgármesteri jelentés következik, melyet jövő számunkban egész terjedelmében közölni fogjuk.

A polgármesteri jelentés felolvasása után *Kozma László* bizottsági tag szólal fel. Örömet fejezi ki a felett, hogy szeretett főispánunk, kit az elnöki székben majd egy fél évig sajnósan nélkülöztünk, újra megjelent körünkben, hogy bölcsességével és erős kezekkel újra kezébe veszi a város kormányzatát s egészségének és erejének visszatértevel élére áll a város ügyeinek, miben biztosítékát látja annak, hogy a város szellemi és anyagi erejében továbbra is virágozni fog. (Zajos és lelkes éljenzés.)

Ezután *Henneberg Sándor* biz. tag szólal fel s hiányosnak tartja a polgármesteri jelentést, mert az aradi vértanúk emlékére szólva, elfeledte megemlíteni azt a sajnálatos incidenst, mit egy városi tanácsnoknak meggondolatlan megjegyzése ez ügyben előidézett. Kéri a polgármestert, hogy a város háborgó kedélyének megnyugtatóra jelentse ki, hogy tett-e ez irányban és minő intézkedést.

A polgármester kijelenti, hogy ez ügyben a vizsgálat megindított s abban a közigazgatási bizottsághoz jelentés tétetett.

Főispán kijelenti, hogy mióta a főispáni székben ül, mindenkor iparkodott az ellentéteket kiegyenlíteni és most is, midőn ez ügyről értesült, haladéktalanul megindította az elővizsgálatot. Arnyit azonban már most is kijelenthet, hogy távolról sem élesedett ki ez ügy annyira, hogy az a városban elterjedt mérvben történt volna meg.

Ezután megköszöni azt a meleg ovációt, melyben a törvényhatósági bizottság által részesített, kéri, hogy a bizottság bizalmát ezutánra is tartsa fenn s továbbra is elismert jóakarattal támogassa működésében.

A közigazgatási bizottság felévi jelentése. — Tudomásul vétetik.

A zombori iparosok árucsarnoka mint szövetkezet kérvénye a bajai-úti 11. ö. i. számú telek átengedése iránt (III-ik szavazás). — *Henneberg Sándor* felszólalása után határozatilag 39 igennel 1 nem ellenében kimondatik, hogy a kért telek folyamodó szövetkezet részére az állandó választmány javaslatában kimondott feltételek mellett tulajdonul átengedessék.

Dr. Mayer Nándor ügyvéd kérelme 180 □ öl városi maradványföld eladása iránt. — A kérelem feletti határozathozatal a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába felvételük.

Az újonnan rendszeresített községi bírói állásnak választás utján leendő betöltése. — A választmány *Koczkar Zsigmond*, *Széchenyi József*, *dr. Vuits János*, *Fejér Gyula*, *Kozma László* és *dr. Zákó István* bizottsági tagokból megalakítván, egyhangulag *Spanyol József* bírósági joggyakornok jelöltetik ki, ki a megfelelő kvalifikációval rendelkezik, ki is a közgyűlés által egyhangulag községi bírónak választott meg.

Az országos kisedővő-egyesület megkeresése alapítványi hely létesítése tárgyában. — A megkeresésnek hely nem adatik.

Temesvár szabad kir. város közönségének átirata az ottani siketnéma-utózat segélyezése tárgyában. — 25 frt segély megszavaztatik.

A zombori sport-egylet kérvénye állandó évi segély megadása iránt. — Az állandó választmány határozati javaslata, mely a segélymegadást nem tartja indokoltnak, *Fejér Gyula* és *Grüner Samu* dr. pártol, *Gyórfy*

A vasútépítés terén habár lassan, de fokozatosan haladnak.

A kereskedelmi és stratégiai fővonalak építésén lankadatlanul dolgoznak, habár a terep nehézségek folytán sok akadályba ütköznek, de a genialis francia mérnökök nem riadnak vissza semmi nehézségtől.

Kikötők építésére évenként nagy összegeket áldoznak, már is több készült el, miáltal a hajóösszekötés évről-évre élénkebb lesz.

A bizertai nagy hadi kikötő csak nemrég készült el és mondhatni építőinek díszére válik; a modern technika vívmányai mindenben alkalmaztattak.

Amint mindezekből látszik, a franciák lassan szakítanak hagyományos gyarmatpolitikájukkal; a multban elkövetett tévedéseken okulnak és a tapasztalatukat javukra fordítják.

Ezzel tárgyatam kimerítettem. Röviden elmondtam mit láttam, mit tapasztaltam. A szük keretben lehetőleg vázolni iparkodtam az ottani állapotokat; hogy ezen feladatnak mennyiben feleltem meg, azt elbíralni szives olvasóimra bízom, csak kérem ne legyenek tulsgizorukak. Üdvözlöt a kedves olvasóknak!

A képzelődés...

A képzelődés tett beteggé,
Beteggé tett a szerelem.
Bolondos fővel, balga reménnyel
Azt hittem, hogy őt szeretem.

Bolondos fővel, balga reménnyel
Igaznak vettem a szavát,
Pedig csak éppen, mint másokkal,
Úzte velem a játékát.

Borongós homályos délutánon
Előbb győz rajtunk szerelmi láz —
Egymásnak lettünk teremtvé — hisztlik,
Pedig csak hangulat — semmi más.

Wiener Edit.

Géza és *dr. Donoszlovits Vilmos* ellenző és *Széchenyi József* közvetítő felszólalása után megejtett szavazáson szótöbbséggel elfogadjatik s a kért segély nem adatik meg.

A városi hajduk kérvénye 1900. évre drágasági pótlék megadása iránt. — Az első osztály hajduknak 24 frt, a II. osztályuknak 36 frt évi drágasági pótlék megszavaztatik.

A városi másodosztályu hajduk kérvénye javadalmazásuk felemelése iránt. — A kérvény elutasitattik.

A házipénztár 1900. évi költségelőirányzata. A nyugdíjalap 1900. évi költségelőirányzata. — A költségvetések *dr. Donoszlovits Vilmos* felszólalása után egyhangulag elfogadjatik.

A helybeli izraelita hitközség 1898. évi zárszámadása és 1899. évi költségelőirányzata. — Tudomásul vétetik.

A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a városház épületében lévő 11. számú bolt helyiség bérbeadása tárgyában. — A városi tanácsnak ebbeli intézkedése utólagosan jóváhagyatik.

Az október hó 16-án tartott számonkérőszék jegyzőkönyve. — Tudomásul vétetik főispán ur abbeli kijelentése után, hogy a városi tisztikarnak ügybuzgalma és szorgalmáért a számonkérőszék elismerését fejezi ki.

A városi parkban építendő helyiségek tervrajza és költségvetése. — Pótlás végett a mérnöki hivatalnak visszaadatik.

Soós Károly ajánlata a honvédelktanya melletti ártézi kut furása tárgyában. — Az ajánlat némely módosításokkal elfogadjatik.

Dr. Zákó István és neje kérvénye a *Konyovits-Velimiróvits* féle sikkasztási perből eredő s birtokukra bekebelezett zálogjog törlese iránt. — A kért törles engedély a szakszabványok javaslata alapján kiadatik.

Stefanovits K. Uros kérvénye óvadéklevelének kiadatása s ingatlanára a város javára bekebelezett zálogjog törlese tárgyában. — A kérelem nem teljesíthető.

Pakaski Mihály gyalogrendőr nyugdíjaztatása. — 54% évi nyugdíjjal nyugalomba helyeztetik.

Kulits Márton végrehajtó kérvénye 150 frt fizetési előleg iránt. — A kért fizetési előleg megadatik.

Csupits József végrehajtó kérvénye 60 frt fizetési előleg iránt. — A kért fizetési előleg megadatik.

A *Kossuth Lajos*-utca lakóinak kérvénye a gyalogjárdák aszfaltjának 5 méter szélességben leendő kiépítése iránt. — Határozatilag kimondatik, hogy ezen utcában a gyalogjárdák 4 méter helyett a felmerülő szükséghez képest 5 méter szélességben építtessenek ki.

Auth György városi pénztárnok kérvénye a tisztii óvadéka gyanánt kezelt 2200 frtról szóló takarékpénztári betétkönyvecskének a zombori kereskedelmi és iparbank 22 részvényével leendő kicserélése iránt. — A kicserelés engedélyeztetik.

Czervenkóvits Sándor lajstromzó kérvénye 165 frt fizetési előleg iránt. — A kért fizetési előleg megadatik.

Martinovits György rendőrfelügyelő kérvénye 120 frt fizetési előleg iránt. — A kért fizetési előleg megadatik.

Stankovits István gyalogrendőr kérvénye segélyezése iránt. — *Dr. Drakulits Pál* ellenindítványával szemben nagy többséggel folyamodó részére 25 frt segély megszavaztatik.

Katona Márk Teréz szülész nőkelevelének meghirdetése. — Meghirdetetik és hirdetési záradékkal ellátatik.

A folyó hó 26-án megtartandó hitelesítésre a polgármester elnöklété alatt *dr. Donoszlovits Vilmos*, *Heindlhofer Róbert*, *Henneberg Sándor*, *Karakáseviis Milivoj*, *Radicsevics Sándor* és *Zsuljevics Ernő* bizottsági tagok küldetnek ki.

Elnöklő főispán ur a megjelent bizottsági tagoknak megjelenésükért köszönetet mondván, a közgyűlés a főispán lelkes éltetésével véget ért.

Tanítógyűlés Apatinban.

Az apatini járáskör községi tanítói e hó 18-án tartották meg igen látogatott őszi gyűlést, a melyet a szolgabíró, a községi előljáróság és az iskolaszék is megtisztelt jelenlétével. És bár a tárgysorozat elég hosszú volt, mindvégig fentartotta a nagyszámú hallgatóság élénk érdeklődését, mert nemcsak elméleti és szorosan vett oktatási kérdéseket ölelt föl, hanem bemutatja a tanító működését az iskolában s alkalmat nyújtott a szülőknek és a társadalomnak is érdeklő erkölcsi hibák megbeszélésére.

Payerle Jozefa k. a. a „Szülőföld“ c. olvasmányt kezelte a III. osztályban. Igen kellemesen megleptek bennünket tisztán németajku növendékeinek folyékony és helyes magyar feleletei; a gyermekek fegyelmessége s a tanítónő nyájas és tapintatos eljárása. A gyűlés azzal fejezte ki elismerését, hogy *Molnár Gábor* bács-gombosi kartárs indítványára egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Az osztály- és a felmenő rendszer jó és rossz oldalairól *Schnurr György* apatini, *Grubits Imre* b.-gombosi, *Czirfusz János* bezdáni, *Pettkó Ferenc* b.-brestováci és *Nagy József* bezdáni tanító tartott meg tetszéssel fogadott felolvasást. Élénk vita után a gyűlés *Czirfusz J.* és *Grubits I.* egyesített határozati javaslatát fogadta el s kimondja, hogy ott, a hol a helyi körülmények olyanok, hogy a felmenő rendszer a tanítás eredményének kockázata nélkül körösztlíthető, ajánlatos ennek behozatala; a hol pedig a helyi körülmények ezt meg nem engedik, ott szükséges, hogy a tanítótestület minden tekintetben együttesen működjék, a fegyelm. kezelésben és a rendtartásban is egyöntetűsége törekedjék. A tanmenetet, tantervet együttesen állapítsák meg, hogy az egyes osztályok között hégaz ne maradjon, vagy pedig valamely tárgy szükség nélkül ne ismételtessék. Szóval az egyes osztályok között szükséges kapocs a lehető legszigorubbán érvényesüljön.

Ezután a szülők és a társadalmat is nagyon közleklő érdeklő azon kérdés került megvitatás alá, hogy milyen eljárást kellene követniök az összes népoktatási intézeteknek, hogy a serdülő ifjúságban a nemesebb szórakozás iránti érzéket fejlesszék és állandósítsák? A vita alapjául a *Schick Malvin* prigl.-sz.-iváni, *Milyacsy Elek* bodrogh-monostorszei és *Zatskó Alajos* gombosi tanító által felolvasott dolgozatok szolgáltak. Hosszas eszmecsere után a gyűlés határozatként kimondja:

1. hogy neveljük a gyermekeket munkaszeretetre, tanítsuk meg testet edző, lelket művelő, szívet nemeseítő játékokra, tegyük fogékonyvá az ének és a hasznos olvasmányok iránt;

2. alakítsunk ott, a hol a körülmények megengedik, ifjúsági egyesületeket, szervezzünk önképzőköröket;

3. hassunk oda, hogy a szülők és a társadalom minden rétege e cél elérésében segítségünkre legyen, mert az ő érdeklő első sorban, hogy a jövő nemzedék testben és lélekben ép, egészséges legyen.

Az Eötvös-alap és a Tanítók háza ügyét *Molnár Ferenc* bezdáni igazgató, a vármegyei közs. tanító-egyesület elnöke terjeszté a kör tagjai elé. Rövid, szívből jövő s ezért szívhez szóló beszédében kéri a kör azon tagjait, a kik még nem jegyeztek részesjegyet, hogy tegyenek eleget ebbeli köteleességüknek. Mert reánk nézve csakugyan erkölcsi köteleesség, hogy az adakozók között a legelső sorában legyünk. Örömmel jegyzem fel, hogy a várt eredmény nem maradt el s ma már az apatini kör minden tagja aláír egy-egy 25 frtos részesjegyet. (Az aláírók neveit, ha tek. szerkesztő ur szives lesz helyet adni, legközelebb közölni fogom.)

Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után kijelölték a tavaszi gyűlés helyétül *Gombost*, mire az elnök az ülést berekesztette.

A társasbéd *Lamneck Károly* vendéglőjében volt. Már-már azt hittem, hogy nem lesz en pohárköszöntő, midőn tanítóársaim szeretett elnöktöknek, *Molnár Ferenc*et szerettték volna hallani. A közőhajnak engedve poharat ragad s miután arra kéri kartársait, hogy ezen alkalommal ne látának benne mást egyszerű közkatonánál, poharat a kör elnökére, *Weigang Jánosra* tritit. Ezután *Bohuss Teofil* ármentesítő társ. mérnök szólal fel a tanítókat élteti. Majd *Milla Márton* apatini igazgató az előljáróságot és az iskolaszéket üdvözli. *Zsibory József* dr. ügyvéd szintén a tanítókra mond felköszöntőt, kívánva, hogy az ég Ura adna nekik erőt, egészséget, hogy sosem lohadó lelkesedéssel sikerrel befejezessék a második, az elsőnél semmivel sem könnyebb honfoglalást. Végül a magyarság nemtőre, a magyar nőkre, de különösen a magyar anyákra ittunk adomást s azután elszóródtunk a szélrőzsa minden irányába, hogy a fölött tanult szeretettel folytassuk az egy napra felbeszakított napi munkánkat.

Gomboson, 1899. okt. hó 21-én.

Zatskó Alajos.

Ujdonságok.

Kinevezés. A király *Hengen István* zombori törvényszéki aljegyzőt az ó-becsei kir. járásbírószághoz albiróvá nevezte ki.

Kinevezés. A király *Csiky Imre* kaposvári törvényszéki jegyzőt a szabadkai kir. járásbírószághoz albiróvá nevezte ki.

Egyházi előléptetés. A király a nagyváradi latin szertartású székes káptalanban *Széchenyi Jenő* kanonok, békési főesperesnek az éneklő kanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyta.

Áthelyezés. A király *dr. Sárvári Ferenc* telekönnyvi betétszerkesztő albirónak, az albirák rendes létszámába beosztás mellett, a bács-topolyai kir. járásbírószághoz leendő áthelyezését megengedte.

Előléptetés. A Ferenc-csatorna részvénytársulat igazgatósága *Nagy Lajos* bajai pénztári ellenőrt az ó-becsei állomás pénztárosává léptette elő.

Új táblai bíró. A király *Bányai Miksa* dr. szabadkai törvényszéki bíró a szegedi ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

Pályázat. A zombori m. kir. folyamtermékek-nél folyamfelügyelői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények november hó végéig nyújtandók be.

Pályázat. A titeli kir. járásbírószághoz aljegyzői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 14 nap alatt adandók be.

Jótékonyosság. *Gróf Zichy N. János* és neje sz. *Kray Irma* báróné a bács-topolyai önkéntes tűzoltó egyletnek 300 frtot és a bács-topolyai kath. körnek 200 frtot adományoztak.

Fényes esküvő. *Bittermann Gyula*, *Bács-Bodrogh vármegye* alpnztárosa, *Bittermann Nándor* lapunk kiadójának fia, folyó hó 21-én, szombaton délután vezette oltárhoz *Maicen Betti* kisasszonyt. Násznapok voltak: a menyasszony részéről *Iuce Gusztáv*, a vőlegény részéről *Bittermann Sándor*. Koszoruleányok: *Frey Ella* és *Zsuffa Ilona*. Vőfélyek: *Kémárky Béla* és *Kobut Kálmán*. Az esketési szertartást *Pfalz Jakab* segédlelkész végezte és ez alkalommal magas szárnyalású szép beszédet intézett az ifjú párhoz. Az esketési szertartást nagyszámú közönség nézte végig. Az esküvő után a díszes nászmenet, mely sok díszfogatból állott, az örömszülők vendégszerető házába hajtatott, ahol este fényes lakoma volt, amelyen számos felköszöntőkben éltették az ifjú párt, az örömszülöket stb. A vig lakoma a reggeli órákig tartott.

Brankovits pátriárka beteg. A szerb egyházfejedelem — mint lapunknak Ujvidékről írják — már napok óta betegnek fekszik karlócai rezidenciájában. A betegesedő súlyosbításához hozzájárulnak azok az igazalmak, melyeket *Brankovits György* pátriárka ama ellenségei idéznek elő már hónapok óta, kik mindenféle vádakat szórnak a fejére. A pátriárka, ha a király ez évre nem hívja össze a szerb kongresszust, még a tél beállta előtt hosszabb tartózkodásra Olaszországba szándékozik utazni.

Az igazságügyi tisztviselő lakáspénze. Az igazságügyminiszter — a mint értesültünk — elrendelte, hogy a tárcája alá tartozó összes tisztviselők a lakáspénzt ezental negyedévenként kapják. Ezáltal elkerülhető lesz, hogy az eddig havi részletekben kézhez kapott lakáspénz eldarabolódjék és más célokra fordítassék.

Uj kálvária. *Filipován* egy új művészi kivitelű gyönyörű kálvária épül a hívek áldozatkészségéből. A kálvária boldogult *Erzsébet királyné* emlékének lett felajánlva, mint ezt az aranybetűs fölírat mutatja. A tetemes költségekhez *Császka György* érsek 600 frttal járult.

Lelekési jubileum. *Széles Áron* a bajai ref. egyház lelkésze, mint lapunknak írják, folyó hó 19-én ünnepelte huszonöt éves jubileumát. A városi hatóság s az összes felekezetek papjai és előljáróságai tisztelegtek a jubiláló papnál.

Özvegy Koczik Pálné halála. Öz. Koczik Pálné szombaton Bécsben meghalt. A halál híre gyorsan elterjedt a városban és mindenütt mely megilletődéssel fogadták a köztestületben álló matrona halála híre. Mindenki érezte, hogy e napot egy nagy, nemes és jó lélek elköltözése tette szomorú emlékeztetővé. Az elhunyt matrona a legutóbbi idők testi és lelki képességeinek teljes birtokában volt. A nyár elején szemében fokozódó gyengeséget érzett, félt nagyon a megvakulástól. E célból a bécsi dr. Fuchs-féle szemgyógyító intézetbe utazott, de még a szemoperáció eszközlése előtt folyó hó 21-én szombaton szívszélhűdésben hirtelen elhunyt. Elhunytáról Zombor város közönsége a következő gyászjelentést adta ki: Zombor szab. kir. város közönsége a mély fájdalom igaz hangján hozza közvéleményére, hogy városunk nagy jótévedője Koczik Pálné szül. Schweighofer Erzsébet urnó folyó évi október hó 21-én, nemes életének 67-ik évében Bécsben elhunyt. A dicsőültet október hó 24-én délután 4 órakor fogjuk Zrínyi-utcai lakásából a szent Rókus temetőben levő családi sírboltig utolsó útjára kísélni, nemes lelkeért pedig az egésztestő szentmise-áldozatot ugyanaznap délelőtt 9 órakor fogjuk az Urnak bemutatni. Zomborban, 1899. évi október hó 23-án. Aldasos emléke jótéteményeiben fog élni időtlen időkig! Zombor sz. kir. város közönsége nevében: Trischler Ferenc s. k., polgármester.

Képviselői latogatás Moholon. Bezeredy István országgyűlési képviselő folyó hó 20-án a reggeli vonattal Moholra érkezett. A lakosság impozáns módon kifejezte ragaszkodását iránta és szép számmal jelent meg a vonalnál fogadtatására. A gyülekezés a városbáznál történt, honnan együttesen a vasúti indóházhoz vonultak. Taracklövészek és a Rákóczi-induló hangjai mellett rohogott be a vonat a képviselővel, kit dr. Mikosevits Kanut járási főszolgabíró kísért. Először Raffai dr. üdvözölte szívvelyesen mint kedves vendégét, majd Mikosevits Antal községi jegyző az elüljáróság nevében mondott „Isten hozott”-at. Ezután Straka Ödön gyógyszerész a moholi polgárok nevében üdvözölte szépen átgondolt és hazafias beszédben, különösen kiemelve, hogy őszinte örömmel fogadja Mohol község szeretett képviselőjét, ki híven eljár annak ügyes-bajos dolgaiban. Az eljenzések után Bezeredy István emelt szót, megköszönte a szívvelyes fogadtatást és élte a moholi közönséget. Az eljenzés elhangzása után Konyovits György görög keleti plébános néhány szóból üdvözölte a város falai között kedvelt képviselőjét, mit ő megköszönve, megkezdődött a bevonulás. Elöl az önkéntes tűzoltó-testület az adai tűzoltó-zenekarral az élén, a képviselő a főszolgabíróval, a községi elüljárósággal, a község intelligenciájával, melyet mintegy 30-40 kocsi követett Mohol város polgáraival. Reggeli után az egész társaság vadászatra indult, hova Adáról Király Lajos, Aradszky Ulászló és dr. Hodik János is hivatalosak voltak, melynek eredménye 87 drb nyul volt. Este 50 terítékű bankett volt, melyen részt vett Mohol község intelligenciája. A diszes társaság a késő éjjeli órákig fesztelelül mulatott, hol egymást érte a szebbnél-szebb pohárköszöntő.

Ítélet Mayer Károly Leó bűnügyében. Mayer Károly Leó volt zombori szolgabírói irnok ismert bűnügyében a zombori kir. törvényszék három napig tartott bizonyítási eljárás befejezése, Mayer Károly kir. alügyész alapos vád- és Káldor Gyula dr. ügyvéd jogilag igen érdekes védbeszédre után folyó hó 20-án délután hirdette ki ítéletét. Az ítélet kihirdetésénél óriási közönség volt jelen. Markowith Lajos a büntetőtanács elnöke olvasta fel az ítéletet, mely szerint „Öfelsége a király nevében a zombori kir. törvényszék Mayer Károly Leót a btkv. 400. §-ának 2. pontjában ütköző 60 és a btkv. 395. §-ába ütköző 1 rendbeli közokirathamisítás büntette miatt bűnösnek mondotta ki, őt ezért a btkv. 400. §-ának 2. pontja és a 395. §-a, 96. §-a és 92. §-a alapján összbtüntetéstül, a jogerős ítélet foganatba vételétől számított egy és fél évi börtönbüntetésre és a 399. §-a alapján 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.” Az ítélet ellen vádlott, Mayer Károly kir. alügyész és a védő Káldor Gyula dr. te-lebbezést jelentettek be.

Gesztenye. Hideg ősz van... Az utcasarkokon tanyát vertek maguknak a gesztenyesütők. Felállították a tűzhelyt és a tüzes vasrostély felett pirítják a szezon legfinomabb csemegéjét, a gesztenyét. Az utca levegője tele van gesztenyeillattal és fogyasztják is az édes belü-eledelt. Közönség van a tél. E mellett bizonyít a gesztenyesütők megjelenése is. Ők is előhírnökei a rohamosan közeledő hideg, havas télnek.

Hier — Jelen. Apatinból írja tudósítónk: A községünkben a napokban megtartott ellenőrzési szemlén egyes tartalékosok, amikor neveiket fölhívták, „jelen”-i kiáltottak „hier” helyett. A szemlét vezető főhadnagy figyelmeztette erre a tartalékosokat, hogy a „hier”-rel való jelentkezés kötelező.

Baleset a kaponyai emlékoszlopnál. Szabadkáról írják: Folyó hó 19-én, csütörtökön délután majdnem végzetes szerencsétlenség történt a kaponyai emlékoszlop felállításánál és csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy 5-6 ember halálát nem okozta. Ugyanis az óriás súlyú középső követ akarták emelők segítségével az alapzatra tenni, mikor már majdnem rajta volt, az egész faalkotmány, amely a követ tartotta, eltört, a követ és az állványok óriási robajjal estek a földre, miközben az állványtörök, gyenge puhafarud, Subert Jenő tanulóknak, egy másik deszka pedig Racsmány István munkás karját eltörte. A robbanás következtében nagy közönség gyűlt össze s a mentők is megérkeztek, akik a munkást a közokiratházba szállították, a fűt pedig sztleinek a lakására vitték. A szerencsétlenségnek a vállalkozó az okozója, mert jól tudhatja, hogy 150 mm. követ közönséges fenőfő rudakon felemelni nem lehet. A vizsgálat megindult.

Műkedvelői előadás. B. Petrovosszellő község ifjusága f. évi október hó 29-én a petrovosszellői önkéntes tűzoltó-egylet javára műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal színe kerül a „Falussza” című népszimű. A próbák nagyban folynak s az erkölcsi siker előreláthatólag biztosítottak ígérkezik annál is inkább, mert a szereplő erők ismert s válogatott tehetségekből állanak, kiknek élén Horváth János segédjegyző minden fáradozást feláldozva, teljes odaadással munkálkodik a nehéz darab rendezése körül.

Tűz. Apatinban folyó hó 18-án reggeli 9 órakor Benzinger József apatin lakos nádfedélű háza ismeretlen okból kigyuladt és teljesen leégett. A tüzet csak nagy erőmegfeszítéssel sikerült lokalizálni.

Agárverseny Szabadkán. A Bács-Bodrogh vármegyei agárász-egyesület november hó 5. és 12. napján tartja meg az idei agárversenyt Szabadkán. Össze-jövetel: Szabadkán a versenyt megelőző napon a „Bárány” szállóban. A nevezések ugyanazon napon teendők este 11 óráig. A verseny programja a következő: November hó 5-én verseny a „Vándor” díjért 1200 korona értékben. A „Vándor” díj csak azon esetben adatik ki, ha valakinek bármelyik agara megszakítás nélkül három évben győztes lesz. Ez évben a nevezési tétek egyik fele a győztesnek kiadatik, másik fele a „Vándor” díjhoz csatolattik. Nevezési díjak: Egyleti tagoknak 20 korona, nem tagoknak 40 korona. November hó 12-én verseny a „Tisztelet” díjért. Díjak: 400 korona, a győztesnek. A nevezési téteknél fele, az utolsó futásban leesett agárnak. Nevezési díjak: Egyleti tagoknak 10 korona, nem tagoknak 20 korona. Díjnyertes agárért kettős tét fizetendő. Ítéleti szabályok: 1. Első és 1. pont. 2. Vágás 1 pont. 3. Fogás 1 pont. 4. Elhajítás 1 pont. 5. Elhajítás vágással 2 pont. A versenyszabályok 14. §-a szerint kinek agara futott és leesett, jogában áll a nyertes háromra kivívni.

Gavallér társulat. A Sebes-Kőrös vizsábályozó- és ármentesítő-társulat Nagyváradon, szeptember 11-én tartott közgyűlése, a belvizrendezési munkálatok végrehajtása körül szerzett érdemeik elismeréséül Pekánovits Imre (zombori születésű földünk) igazgató főmérnöknek 6000 frt és Tabéry Ármán társulati szakaszmérnöknek 2000 frt jutalomdíjat szavazott meg.

A zentai hős szobra. A „Magyarország” írja: Szavojai Jenő a nagy törökverő hercegnek tudvalevőleg Zentán döntő győzelme színhelyén szobrot akarnak állítani s a szobor már tavaly készen volt, Róna mintázta, a Bechnerer cég öntötte, gyönyörű lovasszobor volt, kétszeres életnagyságú. Sokan meg is bánták és gyönyörködtek benne tavaly a városi műcsarnok előtti terepen, hol ideiglenesen felállították. Azóta ez a szobor ott hever az öntőműhely udvarán az üjpesti-uton darabokra szedve, vadfűvek és mindenféle limlombok közt. A szobor birtoságát ugyanis nem bírta összegyűjteni azt a 10000 frtot, a mivel az öntő cégnek még tartoznak, a cég pedig addig nem hajlandó kiadni a szobrot, míg költsége kifizetve nincs. Így azután a Jenő herceg emléket a helyett hogy megdicsőíték, szerencsésen megkissébbítették, mert egy szobor, a melyet nem akarnak kiváltani s a lomtárba kerül: azt hirdeti, hogy a kit ábrázol, annak elmulat és dicsősége s az utódok nem adnak rá semmit. Ezt pedig csakugyan kár volt konstatalni Szavojai Jenőről. Egy zentai uriember most arra az indítványra gyűjt aláírásokat, hogy a szobor sorást közöljék a konstatinopoli császári udvarral; a szultán már több ízben megmutatta, hogy tiszteletben tartja az ellenségek emléket és így nem lehetetlen, hogy kiváltatja a Jenő herceg szobrát is.

Népkönyha Baján. A bajai leányok, a kiknek szépsége és jó szíve messzeföldön híres, megalakították a „Jótkönyveclő Leányegyesület”-et. Szerény viszonyok között kezdte meg az egyet működését, de, hogy idővel az összes bajai leányok tagjai lettek, a vagyoni alapja is szépen meggyarapodott. Ez tette aztán lehetővé, hogy az egyesület népkönyhát szerezzen s meleg táplálékot adjon benne tölire a szegényeknek. Mint tudósítónk írja, a napokban nyílt meg tüneményesen a népkönyha s mindjárt első nap hatvan iskolás gyermeket vendégelt meg benne. Ezeknek a gyermekeknek, a kiket feletkezeti különbség nélkül álogattak össze, ezután minden-nap lesz részük meleg ebédben.

Vasuti osztálymérnökség Zentán. A vármegyei helyi érdekű vasutak osztálymérnökségének székhelyét — mint értesültünk — Zenta jelöltették ki.

Halalozás. Ifj. Török Károly helybeli kereskedő, id. Török Károly szobafestő fia, folyó hó 19-én életének 21-ik évében elhunyt.

Meggyalázott nemzeti lobogó. Ez évi április hó 14-én O-Becsén is megünnepelték az 1848. t. c. törvénybeiktatásának ötvenedik évfordulóját. Az odaváló szerb népiszkola ormára is kitétek a nemzeti színű lobogót, míg a növendékeknek a tanító tartott hazafias szellemű beszédet. Ez azonban nem tetszett néhány odaváló szerb tulajdonos, a kik összegyűlekezve az iskola előtt, pokoli larva közt követelték a lobogó bevonását. Mikor aztán látták, hogy zajongásuknak nem volt meg a kívánt eredménye, felbéreltek egy Kodity Milán nevű fiatal subancot, a ki néhány hatosért felmászott az épületre és letépett egy jókora darabot a zászlóból. A törvényszék és a szegedi kir. tabla állam elleni kibégás miatt Kodityot mint tettést és tizenegy szerb atyafit, mint felbujtót vád alá helyezte. Ez ellen a vádlottak felebbezést adtak be, ezt azonban Sélly Sándor elnöklete alatt a kuria visszautasította.

Tömeges párbajok Szabadkán. A multkori közgyűlési botrány még mindig élénken foglalkoztatja Szabadkát. Ugyanannak folyományakép tekinthető a három párbaj lovag Martyn Bélának, ifj. Gálfy György, Jakobsits Gyula és id. Gálfy György között. Martyn Béla lovag és ifj. Gálfy György együtt mulattak a napokban és mikor jól felöntöttek a garatra, a beszélgetés során Gálfy legazemberezte a városi tisztviselőket. Martyn Béla is városi hivatalnok és a testület nevében vas botjával egy elagyabugyálta Gálfy, hogy ezt elborította a vér és eszméletlenül szállították haza. Mikor ezt az öreg Gálfy megtudta, nyilvánosan gazembernek, sikkasztónak nevezte Martynt. Ugyancsak Jakobsits Gyulával is lett volna párbaj, de ezt az ügyet békésen intézték el. Az afférek nagy izgatottságot kelteket várososszerte.

Lövöldöző vő. Molnár István pacseri lakos fiatal földesgazda a feletti bánatában, hogy felesége, kivel előtte való nap összeveszett, őt ott hagyta, jól felöltve a garatra, elment folyó évi június hó 17-én apósának szállására s ott az egész háznapet lelövélssel fenyegetve, tizenegy lövést tett a háznapre, azonban elől izgatott volt, hogy dacára annak, hogy egészen közelről lövte, szerencsére egy golyó sem talált. Ekkor revolverével jól megverte anyósát. A dühöngő embert csak nagy erővel tudták ártalmatlanná tenni s kezéből a revolvert kicsavarni. A napokban tilt felette törvényt a szabadkai kir. törvényszék s őt többek ellen irányuló szándékos emberölés büntetének kísérléte miatt — a fenforgó enyhítő körülmények figyelembe vételével — a legkisebb büntetéssel 3 évi fegyházzal sújtotta. Vádlott és a kir. ügyész felebbezett.

Házasság. Daruvári Graffay Endre Baján állomásos cs. és kir. főhadnagy e hó 14-én vezette oltárhoz Horváth Margit kisasszonyt Baján.

Drágul a posta. A koronaérték számítás kötelező életbeléptetésével bizonyos változások lesznek a postai tarifákban, avégből, hogy e tarifákat a nemzetközi postaforgalom díjtételeihez alkalmazták. E változások következtében például az ajánlási díj, mely most még 10 krajcár, ezentul 25 fillér lesz, a levelező-lap ára 2 krajcár helyett 5 fillér, a külföldi levelek portója 10 krajcár helyett 25 fillér, a külföldi postautalványok díja 10 krajcár helyett 25 fillér, a tértivevény ára szintén 10 krajcár helyett 25 fillér. Ellenben a nyomtatványok és áruminták portójánál némi mérséklés lesz, átlag 1 fillér.

Egy emberélet fél deci pálinkáért. A napokban Szántóvany gyilkosság történt. Sztipanits Jován ottani parasztagzda beállított Balla Sándor szántóvany korcsmárhoz és kérte, hogy adjon neki hitelbe fél deci gabnapalinkát. Minthogy Sztipanits már régtől tartozott Ballának, ez kijelentette, hogy csak akkor hitelez neki újból, ha a régi adósságát kifizeti. Balla Sztipanits többszöri kérésére mindig csak ezt felelte. Sztipanits elment a korcsmából, de rövid idő múlva ismét ott volt és Ballához lépve így szólt: „No eljöttem fizetni kutyá magyará, dögölj meg!” Ezzel kirántott egy revolvert és kétszer rálőtt Ballára. A lövés zajára befutott a konyhából Balla felesége, mire a megdühödött fenevad az asszonyra is rálőtt, de szerencsésen nem talált. Már újabb lövésre nem jutott ideje, mert az arra cirkáló csendőrök lefegyverezték. Sztipanits most a bajai bíróság foglya.

A hirdetési bélyeg eltörlése. Magyarországon szoros összefüggésben van azzal, hogy Ausztriában mikor törlik el a hirdetési bélyeg; legalább a pénzügyminisztériumból kiszivárgó hírek erre vallanak. A Magyar Ujságkiadók Országos szövetsége megindította a mozgalmat a hirdetési bélyeg eltörlése érdekében. Memorandumában kifejtette mind a pénzügyminiszter, mind pedig a kereskedelmi miniszter előtt, hogy a harminckrajcáros hirdetési bélyeg igen lényegesen megakasztja az ipari és kereskedelmi produktumok propagálását, a kis embernek hirdetését pedig rendkívül megrágrítja. Így pedig éppen akkor, a mikor tetemes pénzáldozatok árán az ipart és kereskedelmet megteremteni és támogatni óhajtjuk, egy elavult, régi osztrák pátens alapján szedett bélyeggel magunk bénítjuk meg a fejlődésnek azt a faktorát, mely nagy sikerrel járul ahhoz, hogy az ipar és kereskedelem fejlődésnek induljon. E memorandumot a pénzügyminiszter igen kegyesen fogadta, a kereskedelmi miniszter nagyban támogatta, sőt mind a két helyen igen alaposan foglalkoztak a hirdetési bélyeg eltörlésének ügyével. De különösen a pénzügyminisztériumban, a hol már régen megvolt a hajlandóság arra, hogy a magyar ipar fejlődése érdekében ezt a bélyegilletéket eltörljék, a legkedvezőbb időt jelölték ki akkorára, a mikor Ausztriában a hirdetési bélyeg eltörlik. Ez az idő most már elérkezett. Az új osztrák kormány ma a Reichsrath megnyitása alkalmából benyújtotta a törvényjavaslatot az újságbélyeg megszüntetéséről, így már bizonyosra vehetjük azt, hogy Lukács pénzügyminiszter is benyújtja a már régen kész törvényjavaslatot a hirdetési bélyeg megszüntetéséről. Az ipari és kereskedelmi forgalom jelenleg ugyanis igen nehéz viszonyok közt tengődik, nem lehetetlen, hogy ez a kis segítség igen kedvező változásnak az inagurálását jelentené.

A sárba fulladt. Barakovics József bajmoki lakosnak már régen szenvedélye a mértéktelen pálinka-évezet. Mult szerdán is a sárba földig, jobban mondva sáros földig itta le magát. Mert a mint este a korcsmából haza tántorgott, az utca közepén lévő sárban elesett s fel sem kelt többé; mert úgy találták őt meg a szomszédok, arcával a sárban, élettelenül.

Eladó simmenthali bikák és üször. A bábolnai m. kir. állami méneshirtok tisztavérű simmenthali tehenészetéből származó 13 drb fiatal tenyészbika és 14 drb számeletti előhasi üször lesz f. évi október hó 25-én délután 1 órakor a kisbábolnai majorban megtartandó nyilvános árverésen a leg többet ígérőnek eladva. Az árverés napján előzetes bejelentésre kocsi fognak rendelkezésre állni az ácsi (m. á. v.) és a nagymándi (déli vasut) állomásokon. Az eladásra kertől tenyész-állatok pontos leírása kívánatra megküldetik.

Menet-rend.

(1899. évi október hó 1-től.)

Az október hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggeli 6 óra 46 perckor személyvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.
2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat és esti 8 óra 34 perckor személyvonat.
3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat és esti 8 óra 41 perckor személyvonat.
4. Gombos felől érkezés: Reggeli 6 óra 39 perckor személyvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat és esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.
5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 5 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 5 perckor vegyesvonat.
6. Baja felől érkezés: Reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 perckor személyvonat.
7. Újvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 perckor vegyesvonat, reggeli 7 órakor személyvonat, délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.
8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, déli 11 óra 30 perckor személyvonat, esti 7 óra 17 perckor vegyesvonat.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Végladás.

Az üzlet teljes felosztása miatt az összes árúk jóval a bevásárlási áron alul adatnak el.

ENGEL MÓR,
Zombor, Kossuth-utca.

6-6

4968. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Gara községben elhalálozás folytán tresedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása évi 500 forint fizetésből és 100 ft lakbérből áll, a látogatási díjak pedig nappal 20, éjjel 40 krban vannak megállapítva.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb **follyó évi november hó 4-ig** nyújtsák be.

Baján, 1899. évi október hó 14-én.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

Eladó ház.

A csonoplai utcában levő 577. számú, 4 szobából és mellékhelyiségekből álló ház eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Rombay Dezső,
Budapest, VII., dohány-utca 84. sz.

3-1

1241. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Tiszakálmánfalva községnél lemondás folytán megüresedett községi gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk.

Felhívom mindazokat, kik eme a község pénztárából havi utólagos részletekben kifizetendő évi 240 ft fizetéssel és egyenruházati járandósággal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, a szabályrendeletben előírt módon felszerelt kérvényeiket a község elöljáróságánál **follyó évi október hó 25-ik napjáig** benyújthatják, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe nem vehetők.

Erkölcsei bizonyítvány a feddhetlen előélet igazolása végett és orvosi bizonyítvány, mely az egészséges testalkatot igazolja, a kérvényhez csatolandó.

Kiszolgált csendőrök és altisztek előnyben részesülnek.

Miután ezen gyalogrendőri állás kizárólag a sanaci területének őrzetére szerveztetett, köteles leszen a megválasztandó gyalogrendőr a sanaci határrészen lakni.

Tiszakálmánfalva, 1899. évi október hó 11-én.

Véninger Mihály, **Wurtz János,**
jegyző. 3-3 bíró.

9758. sz.

tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Bodor István gyulafalvai lakosok végrehajtást szenvedő elleni 563 ft 57 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, a gyulafalvai kincstári telepen 280. ö. i. szám alatt épült házra és az ehhez tartozó 800 ö. l területű beltelekre, mint a végrehajtást szenvedő tulajdonát képező s ez ideig nem telexkönyvezett ingatlanra az árverést 560 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899-ik évi december hó 7-ik napján délelőtt 11 órakor Gyulafalva kincstári telep helységében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 65 ftot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi szeptember hó 12-én.
A zombori kir. tszék mint telexkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

9816. sz.

tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar királyi államkincstár végrehajthatónak Molnár György és neje gyulafalvai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 474 ft 28 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s a gyulafalvai kincstári telepen 320. ö. i. szám alatt épült házra és az ehhez tartozó 800 ö. l területű beltelekre, mint a Molnár György és neje gyulafalvai lakosok tulajdonát képező s ez ideig nem telexkönyvezett ingatlanra az árverést 800 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899-ik évi december hó 6-ik napján délelőtt 11 órakor Gyulafalva kincstári telep helységében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 ftot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

E kötelezettség alól azonban a telepítő m. kir. államkincstár végrehajtható felmentetik.

Kelt Zomborban, 1899. évi szeptember hó 12-én.

A zombori kir. trvszék mint telexkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

10569. sz.

P. 1899.

Végzés.

Miután a szegedi kir. ítélőtáblának ez ügyben 1945/1899. sz. a. kelt határozata jogerőre emelkedett s így a kir. törvényszéknek 1899. évi 812/1899. sz. a. kelt határozata fogantatandó és ennek fogantatására iránt a fogantatást óhajtok részéről ez irányban kérelem elő is terjesztetett, ennélfogva az újabb szavazás eszközésére **1899. évi november hó 14-ik napjának** d. e. 8 óráját Tittel községhezhoz kitélik.

Felhívom tehát Tittel községben összes birtokosok, hogy a fenti határnapon a szavazás megejtése céljából alulírott kiküldött bíró előtt annyival is inkább jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az fog vélelmezni, hogy a szavazástól tartózkodók a tagosítást óhajtják és a szavazástól tartózkodók a tagosítást óhajtók számához fog számíttatni.

Felhívom Tittel község elöljárósága, hogy jelen végzés egy példányát a községében szabályszerűen függessze ki s tartalmát egyebekben is dobszóval egyéni bemonással vagy más a községben szokásos módon tegye közhírré, az idegen községben lakó birtokosokkal pedig jelen végzés tartalmát ajánlott levéllel tudassa, különösen emelje ki, hogy a meg nem jelenők a tagosítást óhajtok számához fognak számíttatni.

Jelen végzés egy példányát a kir. törvényszék hirdetményi tábláján kifüggesztetni rendeltetik, egy példány Krónits István ügyvédnek a „Bácska“-ba leendő hirdetés végett kiadatik.

Ujából kiemeltetik, hogy a szavazás csak személyesen vagy kellőleg kiállított meghatalmazással igazolt meghatalmazott által gyakorolható.

Vége megjegyeztetik, hogy a kir. törvényszék 812/1899. sz. alatt kelt végzésével elrendelt a birtok kimutatásban eszközendő pótlások az érdekelt felek hozzájárulásával a szavazást megelőzőleg a helyszínén fognak eszközöltetni.

Kelt Ujvidéken a kir. törvényszéknél 1899. évi október hó 17-én.

Radányi,
királyi ítélőtáblai bíró.

9849. sz.

tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar királyi államkincstár végrehajthatónak id. Krizsán Antal és neje gyulafalvai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 805 ft 33 kr tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s a gyulafalvai kincstári telepen 443. ö. i. sz. alatt épült házra és az ehhez tartozó 800 ö. l területű beltelekre, mint az id. Krizsán Antal és neje gyulafalvai lakosok tulajdonát képező s ez ideig nem telexkönyvezett ingatlanra az árverést 875 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december hó 7-ik napján délelőtt 9 órakor Gyulafalva kincstári telep helységében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 87 ft 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

E kötelezettség alól azonban a telepítő m. kir. államkincstár végrehajtható felmentetik.

Kelt Zomborban, 1899. évi szeptember hó 12-én.

A zombori kir. tszék mint telexkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatás.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Ns.-Militics község határában folyó évi október hó 16-án egy drb fehér szőrű, vellas szarvu 5-6 évesnek látszó tehén bitanságba felfogatott.

A tulajdonos folyó évi november hó 6-ig alulírott közzégi elöljáróságnál jelentkezhetik s tulajdon jogát beigazolhatja.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Nemes-Militics község elöljáróságától 1899. évi október hó 17-én.

Elöljáróság.

9036. szám.

tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szabó Mihály titeli ügyvéd végrehajthatónak Zsivánov György, Zsivánov Zsiván, Zsivánov Lyuba és Zsivánov Danica alsó-kovili lakosok végrehajtást szenvedettek ellen 320 ft tőke és járuléki iránt folytatott végrehajtási ügyében a titeli kir. járásbíró mint tkvi hatóság területén az alsó-kovili 42 lapszámú tkvben végrehajtást szenvedettek nevén álló A. f. I. 19. hrsz. 1 hold szántó 192 ft 50 kr, — E. 19. hrsz. 400 ö. l szántó 40 ft becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul **1899. évi november hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája** Alsó-Kovil község-házához kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alul nem fog eladatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi 3333. számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles a vételárat két egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt és a másodikat 30 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamatokkal a titeli kir. adóhivatalnál lefizetni.

Titel, 1899. évi október hó 15-én.

MILE S. K.,
kir. aljbíró.

9171. szám. tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajthatónak Masirevics Györgyné Mijits Mileva végrehajtást szenvedő elleni 83 ft 40 kr lejárt tőke-részlet és kamat iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő Zomborban fekvő s a zombori 1099. sz. betétben foglalt Masirevics Györgyné Mijits Mileva nevén álló A. I. 2000 hr. 183 ö. l szántó s 2000 hr. 600 ö. i. sz. ház és 97 ö. l beltelekre az árverést 720 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi november hó 7-ik napján délután 3 órakor a telexkönyvi hatóság árverési helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zombor, 1899. évi augusztus hó 23-án.

A zombori kir. trvszék mint telexkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

1437. szám. 1899

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1899. évi Sp. III. 446. és 453. számú végzése következtében dr. Lallosevits János ügyvéd által képviselt Szadzák sz. Reich Szavetta stb. javára Zsákits Gávra ellen 25 és 350 ft járuléki erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 355 ft-ra becsült 2 ló, koozi, 2 számár, 20 drb sertés s 1 kazal szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 1899. V. 1844. számú végzése folytán 375 ft tőkekövetelés, ennek 1899. évi június hó 5. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 71 forint 87 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Ö. Szivácson végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközésére **1899. évi november hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi október hó 22-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.